

FEDERATIUNEA

Diurnalul politic, literariu, comercialu si economicu.

Va es' Marti-a, Joi-a, Sambet'a si Dominec'a, demaneti'a.

Pretinlu de Prenumeratiune:
Pre trei lune . . . 4 fl. v. a.
Pre siese lune . . . 7 fl. 50 cr.
Pre anulu intregu . . . 15 fl.

Pentru Romania:
4 galb. pre anu, — 2 galb. pre 1/2
de anu, — si 1 galb. pre 1/4 de anu.

Pentru Insertiuni:
10 cr. de linia, si 30 cr. taps'a tim-
brale pentru fiesce care publicati-
uno separatu. In Loculu deschisu
20 cr. de linia
Unu esemplariu costa 10 cr.

Locuint'a Redactorului:
si
Canceleri'a Redactiunii:
e in
Strat'a Morariloru Nr. 13.

Articolele nefrancate nu se voru
publica decatu numai de la corespun-
denti regulari ai „Fedoratiunii“
Articolele tramisi si nepublicati se
voru arde.

In locu de articulu de fondu.

Dupa scirea respandita de foiele magiare, cari
plemu ca — in acestu punctu — suntu bine infor-
mate, catra finea lunei curgatorie are a se tienè per-
petuarea finale, in procesulu intentatu contr'a urdito-
rulu pronunciamentu. Deci este aproape
ca, in care tribunalulu d'in Tergulu-Muresiului,
dupa atate benevolisari, va enuncia sentinti'a a su-
pra capeteloru acelor'a, pre cari-au trasu innaintea
— Cum va fi acea sentintia: convinsu-se-va fi
tribunalulu si prin elu o. ministeriulu ungurescu,
ca celu d'in urma prin celu de antaiu, d'in respun-
sabile capetate si d'in o considerare mai de aproape a
merului, ca acelu pronunciamentu dupa dreptu si
dreptate nu pote cade sub neci o pedepsa, seu tri-
banulu si ministeriulu au remasu totu pre langa pare-
ntile avute innainte de intentarea procesulu? nu sci-
mu, nici nu voimu a cerca. Scimu inse ca, fiindu ace-
lu pronunciamentu cuprinsulu justeloru pretinsiuni
a natiunei romane, cei trasi innaintea tribunalulu
nu stau singuri, ci chiar' d'in motivulu acu amintitu,
ei sunt sustienuti de intrega natiunea romana, ai carei
fi credintiosi se grabira d'in tote laturile a-si areta
consentimentulu loru cu pronunciamentu d'in ce-
statiune. — Spre dovada, ne tienemu de strinsa
detorintia a aduce la publicitate numele totu-
roru acelor'u fii ai natiunei romane, cari si-
au aretatu pan'acum consentimentulu loru cu pro-
nunciamentu pre calea diurnalulu nostru, obser-
vandu ael, ca organele justitiei si-voru fi castigatu
cunoscentia despre ace'a, ca pre care cale si-au aretatu
consentimentulu loru cu cuprinsulu pronunciamen-
tulu acei barbati ai natiunei romane, cari nu si l'au
aretatu pre calea diurnalulu nostru. Asiè, voru sel
acele organe, ca cei mai destinsi barbati ai natiunei
nostre s'au luptatu si se lupta pre fatia, in publicitate,
cu fruntea deschisa si cu armele dreptatei totu pen-
tru pretinsiunile natiunei romane cuprinse in pro-
nunciamentu, d'in care cauza una declarare
speciale a consentimentulu loru cu pronunciamen-
tulu ar' fi fostu cu totulu de prisosu. Organele amin-
tite voru afla nume de aceste-a subscrisse d'impreuna
cu altele la petitiunea Romaniloru suscernuta Maie-
stateri Sale la 30 dec. 1866 si date publicitateri in nrii
57—70 ai acestui diurnal; acele-si organe voru sel
merge, daca nu mai departe, celu putienu pana la
1848, si apoi, vedindu, ca nu afla barbatu alu natiu-
nei romane, care se nu fia sustienutu pretinsiunile
cuprinse in pronunciamentu, le va fi usioru a intentà
procesu toturoru barbatiloru nostri si prin ei intregi
natiuni romane, daca guvernulu ungurescu intr'ade-
veru afla crime in acele pretensiuni drepte si necon-
testabile.

Repetimu deci in fati'a lunei pronunciamentu
improcesuatu, aretamu numele acelor'a, cari l'au sub-
scrisu pe *calea diurnalulu nostru*,*) provocamu la
acei-a cari l'au suscrisu si sustienutu pre alte cali si
anume provocamu la cei 1493 de onoratori romani
suscrisi la petitiunea susternuta Maie. Sale in 30
decembrie 1866., si in numele dreptulu si alu dre-
ptatei ceremu si pretindemu ca sentinti'a, ce se va
enuncia asupra celoru trasi inaintea tribunalulu d'in
Tergulu-Muresiului, se se estinda asupra toturoru!

Pronunciamentu:

Considerandu nemultumirea generale, considerandu
periculu prea invederatu, in care ajunse natiunea
romana, limb'a si confesiunile ei, prin starea presente
a lucrariloru si nemultumirea provenitoria de ael, —
considerandu, ca acest'a d'in urma nu se pote dela-
tara, de catu punendu-se in vietia principiele de
egalitate, atatu natiunale catu si confesionale;

*) A se vedè nrii 126, 127, 128, 129, 130 si 131.

d'in detorintia catra patri'a si natiunea nostra,
cari suntu aruncate pre marginea unui abisu si nu se
potu mantui de catu prin multumirea justeloru pre-
tensiuni a le natiunei nostre, carea face majoritatea
precumpentoria a locuitoriloru Traniei, dechiaramu
a sta neclatiti pre lunga principiele
si pretensiunile proclamate serbatore-
sce de natiunea romana in adunarea ge-
nerale si legale de la 3/15 maiu 1848;

era in specie:

I. Ne pronunciamu pentru a utonomi'a Tran-
silvaniei pre basea dipl. leopoldine si a sanct.
pragmatece, — cu atatu mai vertosu, ca si autono-
mi'a tiereloru croato-sclavone e recunoscuta, de si
relatiunea acelor'a catra Ungaria a fostu cu totulu
diferita de a Traniei.

II. Ne pronunciamu pentru reactivarea ar-
ticuliloru de lege adusi in diet'a de la Sa-
biiu 1863/4, prin ambii factori competenti ai legisla-
tiunei, sanctiunati de Maj., publicati si pusi in vietia,
prin cari articli natiunea rom. s'a inar-
ticulatu ca natiune regnicolaria, limb'a si confe-
siunile ei s'au garantatu.

III. Ne pronunciamu pentru redeschiderea
dietei tranee, pre basea unei adeverate repre-
sentatiuni poporali, dupa dreptu si convenin-
tia, in sensulu votulu datu de minoritatea rom. la
diet'a feudale d'in Clusiu, a. 1865. Ca noi diet'a pe-
stana nu o potemu considera indrepta-
tita a face legi valide pentru Trania,
neci pre transilvanii, ce pote voru fi
siedindu intr'insa, de reprezentanti le-
gali ai tieriei nostre.

Fiindu ca intru impregiurari presentu, nu
ga incuvenintiare si valore convicti-
niloru nostre politice, ne restringemu
la descoperirea loru pre calea publici-
tatei, ca celu pucinu estu modu se ne plinimu de-
torintia de cetatieni, nesuindu totu una-data si a face
unu servitiu regimulu prin descoperirea franca a
nemultumiriloru provenitorie d'in purcederea d'insu-
lu intru afacerile Traniei.

Blasiu, 3/15 1868.

(Urmeza suscrierile, cari credemu ca sunt pan'
acum bine cunoscute celoru ce se cuvine se le scia.)

D'in muntii apuseni.
Abrudu, in aug. 1868.

Omulu ca fiintia ratiunale i sunt innascute dre-
pturi omenesci, acele sunt in nesu intimu cu elu si
legate de fiintia lui fisica si morale, sunt nedepar-
titive si nealienavere.

Atacurile indreptate in contr'a drepturiloru na-
tionali a le unui poporu, sunt atacuri contr'a vietiei lui
fisice si morali, si macaru ca, prin atacuri violente, au
succesu une-ori despotismulu si tiraniei a sugruma li-
berulu exercitiu in dreptulu neprescriptibilu, acest'a, ca
una usurpatiune rusinatoria si vatematoria de dem-
nitate omenesca, a tienutu numai unu tempu, dar'
neci-una-data n'a potutu deveni si servi de titlu la
unu dreptu mai tare in man'a favoritulu usurpa-
toriu.

Usurpatiunea ca una stare condamnatu de min-
tea omenesca si esilata d'in tote doctrinele statorite
in sfera dreptulu, a tienutu si pote se tiena numai
atata, catu tiene in man'a furulu tesaurulu alienatu
si rapitu de la proprietariu.

Manecandu d'in aceste assiome de dreptu, sante
si necontestavere, pusetiunea de dreptu a poporeloru,
fatiu unulu cu altulu, este si nu pote fi alt'a decatu
coordinata. Mesur'a in suportarea greutatiloru, con-
ditiunea esistintia unui statu, trebuie se fia mesura
si la participarea in drepturile si immunitatile de
statu; una stare contraria este si se numesce abnorme.

Intocma abnorme este pusetiunea, in care se
afia natiunea romana de la inaugurarea politice por-
tata de regimulu presente; pentru ca luandu-i-se
totu, cu deleturarea formeloru, ce facu esintia lucru-
lu intr'unu statu constitutiunale, i-a mai remasu

numai organulu vorbirei, si prin acelu-a, privilegiulu
de a se plange si a-si respica opiniunea politica, pre-
cum si dorintia la unu venitoriu mai bunu si mai
dreptu, i-a mai remasu adcea dreptulu de a reclama
restitutiunea sa in starea de dreptu, d'in care cu vio-
lentie fu impinsa si scosa a fara.

Intr'asemenea impregiurari, vocea radicata pen-
tru vindecarea drepturiloru calcate, ori de unde ar'
resuna ace'a, o privimu de vocea natiunei umilite si
suferitorie.

In acestu intielesu amu luatu noi, locuitorii mun-
tiloru apuseni, Pronunciamentu intielegintiei ro-
mane, adunate la 3/15 maiu in Blasiu, spre a serba
aniversaria adunarei natiunale d'in 3/15 maiu 1848.
Totca atunci amu serbatu si noi ace'a di memora-
bile cu demnitate cuvenita; ne amu revocatu si im-
prospetatu in memoria ideele pronunciate si conclu-
sulu adunarei natiunale, de-si nu ne amu pronun-
ciatu in form'a observata de intielegintia d'in Blasiu
si giuru, esintia lucrulu este inse totu un'a si ace'a-
si; pentru ace'a dechiaramu solenu, ca acceptamu
Pronunciamentu, si lu-dechiaramh de alu nostru.

Mateiu Nicola mp., avocatulu regnicolare; Nicolau Boe-
ru mp., proprietariu; Alesandru Lazaru mp., proprietariu;
Josifu Ciura mp., preutu romanu unitu; Nicolau Moldovanu
mp., administratorulu Cornei; Alesandru Danciu mp., nota-
riu; Simeonu Caianu mp., medicu; Constantinu Cumanu mp.,
proprietariu de mino; Corneliu Tobiasu mp., senatoru magis-
tratu; Franciscu Gruber mp., propriet. de mine; Basiliu
Ciobanu mp., directorulu de mino; Dionisiu Adamoviciu iunior
didatu de advocatura; Moise Groza Collin mp., parocu rom.
in Petrosiani si administratorulu in Zlat'a; Ioanu Sicocu mp.,
parocu gr. cat. in Sohodolu; Georgiu Suciu mp., capelanu gr.
cat. in Bistr'a; Antoniu Balomireanu mp., preutu gr. cat. in
Fenesiu; Augustinu Coltoru mp., parocu in Bistr'a; Dionisiu
Adamoviciu senior mp., parocu gr. resaritenu alu Abrudulu;
Candinu Moraru mp., juratu; Ioanu Balca mp., proprietariu
in Bistr'a; Iuliu Porutiu mp., docente in Abrudu; Nicolau
Sterea-Siulutiu mp., proprietariu in Abrudu; Ioanu Todescu
mp., parocu gr. or. in Buciumu; Mihaiu Cocu mp., propieta-
riu de mine; Gerasimu Muncaceanu mp., cantoru gr. orient.
in Abrudu; Georgiu Ioanette mp., notariu comunalu; Cle-
mentu Anideanu mp., docente; Sebastianu Corchesiu mp.;
Ioanu Anideanu mp., jude; Teofilu Gerasimu mp., neguti-
toriu; Basiliu Motora mp., parocu greco-resariteanu;
Dumitriu Paludu m.; Teodoru Teocu mp.; Marcu Petru Cor-
chesiu mp.; Vasile Chirtosu mp., invetiatoriu; T. V. Pocanu
mp., docente; I. Aronu mp., docente; M. Andreica mp.; Ni-
colau Motora mp., proprietariu; Samuulu Morariu mp., pro-
prietariu si cantoru; Nicolau Munteanu mp.; Ioanu Pap mp.,
arendatoru; Simeonu Mestecanu mp., proprietariu de mine;
Simeonu Siulutiu mp., proprietariu; Sebastianu Henzel mp.;
Basiliu Cimonoa mp., parocu gr.-cat. in Lupsi'a; Ioanu Gallu
mp., parocu gr.-orientale in Abrudu; Satu si administratorulu
protopopescu; Teodoru Telegutiulu mp., cantoru si propieta-
riu; Nicolau Popescu mp., invetiatoriu gr.-orientale; Georgiu
Balta mp., proprietariu; Iulianu Balta mp.; N. I. Masimilia-
nu mp., teologu; Dimitrie Anca mp., proprietariu de mine;
Georgiu Morariu mp., proprietariu de mine; Nicoian Meste-
canu mp., parocu gr.-orientale in Rosi'a-de-Munte.

(Va urmà.)

Transilvani'a.

La memori'a lui Inocentiu Clain.

In istori'a politica a ori-cèrui poporu aflamu in-
tru inceputu tote aspiratiunile lui grupate in sinulu
basereci si tota vietia lui in strinsa legatura cu cre-
dintia si religiunea. Dar' Romanii ardeleni persecu-
tati chiaru si in religiune, dechiarati prin lege numai
de o secta suferita, nu era liberi nici chiaru inaintea
altariulu divinu, in pusetiunea sociala politica si re-
ligiosa romanii nu era alta de catu unu corpu fara
vietia, unu sclavu fara de drepturi si o creatura, ca-
rei-a nu-i era iertatu se-si adore pre ddielu parint-
loru sei. In acesta stare ne aflamu in seclii inainte de
uniune cu baserec'a Romei.

Barbati d'in sinulu poporulu, cari se pota vorbi
in numele tieraniloru apesati, ca unu O'Connell si Mi-
rabeau nu aveamu pre atunci; ca-ci sistemulu feu-

dalității, croitu după manta' ungurului, sberă cu gura de sierpe, că romanul s'nu invetie carte, pentru că tiranii de nemicu nu se temu mai tare, decât de luminarea sclavului subjugatu.

Prin uniunea cu beseric'a Romei d'in 1697, starea religioasă încep' a fi mai favorabilă. Si pre candu acum de o parte beseric'a unită eră liberă de amesturările și sbiciuirile unei secte numai suferite, pre de alta parte pusețiunea noastră politică și socială, s'guduită până în temelii, nu representă alta, de câtă ruină desfrunului boerescu. Prin uniune fiindu-ne în câtă-va iertatu s' cercetăm gimnasia și universități, se trediesce de nou geniulu celu mai de totu apus alu Romei, și în tempu de unu seclă si diumetate Romanii se proclama de natiune politică în Ardelu și Ungari'a. — Beseric'a unită, astu-feliu ajutată de barbati luminati și resoluti, merse cu pasi gigantici pre doue terene de activitate; de o parte luptandu pentru lumina și credință, de alta parte pentru libertate și drepturi.

Cu episcopulu Inocentiu Clainu se începe marea opera de eliberarea poporului roman și radicalizarea lui la natiune politică, fatia cu statulu și celelalte ordini privilegiate. De aici înainte episcopii romani pre langa asigurarea libertăților besericesci lucra la revindicarea drepturilor de mosteni luate. Acestă f' misiunea cea mare a basericeii unite, încependu de la Inocentiu Clainu până la memoritoriu Siuluti, și nu mai multă ca într'unu seculu, romanii ajunseră a ved' îndeplinită marea opera a lui Clainu, adeca veduira: inarticularea natiunii romane de natiune politică și egală îndreptată.

Dacă s'ne întorcem la Apostolulu romanilor ardeleni, s'ne întorcem la Inocentiu Clainu, în vârlurile vietiei politice de atunci.

Éta ce d'ice istoria parintelui Samuil Clainu: Clainu mai lucră ca totu nemulu romanesc s' fi primitu în țară, ca de aici înainte s'nu se socotesca numai suferitu, ca nobilii și ca alti omeni harnici s' se primesca la dicasterie, fetiele besericesci s' se țina în cuvintioasă cinste pre cum ale romano-catolicilor. Si dade instantia cu numele a totu nemulu romanesc la Maria Theresia, ca s' primesca pre nemulu romanesc s' fi alu patrulea nemu primitu în Ardelu, care lucru forte au usturatu pre unii d'in cele trei natii primite.*) Dar' éta ce se întâmplă în urm' acestă la a. 1743, candu asistandu în dieță țierei, Episcopulu Clainu încep' de o dată a suspina și a geme. Întrebarea Ungurii, că ce suspina astu-feliu? Răspunse Episcopulu: Plangu și suspinu pentru dreptate, care de câte ori e vorba de romani nu mai are votu nici locu în acestă casa a țierei, că nimeni nu-si radicală cuventulu pentru usiorarea Romanilor și toti pentru apesarea lor. Magnatii turbati cu voce înaltă încep' a recu: Ce felu! Romanulu de la oi, acestu opra s'ne invetie pre noi dreptate, și apucandu-lu pre Episcopu eră pre ac' s'elu arunce de susu pre feresta, dacă nu întreveniău altii mai cu minte.**) Éra în dieță de la a. 1744 se rezolvăra tote cererile Episcopului și plansorile Romanilor în art. VI. cu următoriele cuvinte: „At vero ne sistem'a huius principatus evertatur (?), jura trium illarum nationum ad plebes Valachos extendi, aut hos itemque alios advenas numerum inter nationes facere non posse“, adeca: „Ca s'ne se restorne sistem'a politică a acestei țiere, Romanii nu potu face a patra natiune, nece s'ne dobândesca vreun dreptu.

Aceste lucră pre atunci adevăratulu parinte alu Romanilor Ioanu Inocentiu Liber Baro Clain, er' d'in contra, inimicii natiunii romane nu încetau a strigă în gura mare, cumcă: natiunea romanesca ar' fi îndestulată cu starea sa d'in Ardelu, și nece nu-si aduce a minte de privilegii, cari Episcopulu în numele natiunii și alu Clerului le cere de la imperatulu. Infama blastematia! — Astfelu d'iceau tiranii, că romanii sunt multumiti cu libertatea ce o au ei și cu astfelu de cuvinte pangarite sciau s' amagesca intențiunile monarcului, până candu la a. 1784 bunulu Josifu se convinse despre sistemulu barbariei ardelenice. Si orc, nu amu ajunsu chiar' noi tempulu, în care inimicii nostri mai voiau s' seducea umanele cugete a le bunulu nostru Monarcu: că poporulu roman d'in Ardelu e bunu ca oea, se multimesce totu-de-un'a cu ce capeta si numai Siuluti și agitatorii d'in Blasiu striga: „Natiune și libertate.“

În urm' acestoru, Clainu se chiama la Vien'a ad audiendum verbum regium, întogma că memoritoriu Siuluti, în anii s'ei cei d'in urma. Persecutări și intrige a supra episcopulu nu-si mai aflau margini; inimicii romanilor strigau pre atunci si-lu învinuiau: că elu ar' fi încontr'ă unirei besericesci cu Rom'ă, că elu ar' fi încontr'ă statulu, și că ar' voi s'ne revolteze glotele romane în contr'ă constituțiunei celei bune. Pre de alta parte lucră Ungurii, ca Episcopulu, care eră dusu la Vien'a, nece s'ne mai întor-

ca în Transilvania, d'icundu că remanerea lui în scaunulu episcopescu va fi periculoasă atâtă pentru patria și statu, câtă și pentru însa-si unirea. Silitu fiindu, se duse la Rom'ă, și în curundu abdise de Episcopia.

Clainu lucră cu multă zel și pentru luminarea poporului, stăruindu pentru înființarea școlor de la Blasiu, acelu institutu salutaru, care dede natiunii romane d'in Ardelu și întregi Romanii atâtă barbati solidi și resoluti pentru binele poporului, și totu-o dată se tramisera sub d'insulu trei tineri la Rom'ă, în institutul „de propaganda fide“, între cari a fostu și Grigorie Majoru, care mai târziu ajunse Episcopu.

Clainu, alesu de episcopu la a. 1729, f' silitu s' fugă d'in țară, s'ne abdica de episcopu și s'ne suferă miseria și esiliu pentru beserică și natiune, éra în 1768, 22 sept. si dade sufletulu în man'a creatorului, îngropandu-se în Rom'ă la Beseric'a numită „Madona del pascolo.“

Astu-feliu eră espusi toti barbati Romanilor, de câte ori cercău a lucră cu energia pentru binele poporului și nu se sfiau a respinge cu demnitate și a scoate la lumina tote nedreptățile elaselor privilegiate facia cu poporulu romanu moscenu. Astu-feliu patim' cătra f'itulu secululu alu XVII Episcopulu Sava Brancoviciu, singuru numai că pre tempulu acelu, ca celu mai înviciatu d'între toti demnitarii Ardelului, impunea forte multă magnailor unguni, cari în fatia Episcopulu nu poteau s'ne îndeplinesca planurile lor meschine facia cu Romanii: carele adeca după ce f' ținutu vre-o câte-va septemane în prisore, în urma f' scosu, desbracatu numai în cămășă și ismene și apoi datu pre man'a sbirilor, f' corbacitu într'ă țară, până ce s'au ruptu și au cădiutu cămășă, ismenele și carnea de pre d'insulu, apoi la Jaci în cemitatulu Turdei și se taiă capulu și averile lui le împartira între sine Székely László și Nalázi István; cumplită tirania și decădiută justitia în faci'a omenirei!

Totu asemenea a fostu ajunsi și f'itulu de eterna memoria metropolitulu Siuluti, ca s'ne persecutatu în adăncile sale b' tranșie și amenințatu a se depune d'in episcopia, numai penaru că luptase pentru drepturile Romanilor și independința Ardelului.

Er' voi barbati ilustrati ai natiunii romane, și tu spiritulu divin a lui Inocentiu Clainu, ce ati suferitu morte și esilie pentru poporulu nostru și ati scosu nemulu romanu d'in cursele inimicilor nostri, dormiti în pace în sinulu parintelui vostru, și memori'a voastră f'ia bine cuventată în toti seculii și în tote generațiunile!

Nic. Densusianu.

Resinari, 14 sept.

Asta-di s'ă ținutu aici adunarea preotim' cercului nostru pentru a alege unu deputatu preotu la congresulu bisericescu nationalu, convocatu pe 28 a le curente la Sabiu. Comisariulu conducatoriu eră dlu protopopu Ioane Panoviciu. Satele, d'in cari venisera preotii ac' la alegere, erau parte d'in protopopiatulu dlu Panoviciu, parte d'in alu dlu Ioane Hania. Majoritatea eră înse d'in protopopiatulu celui d'antău. Încea de la începutulu actulu de alegere, de la vorbele și apucăturile satelilor respectivi, poteai s'ne observi, că dlu Panoviciu, de si comisariu, ar' prim' totu-si s'ne f'ia alesu. Dacă eră s'ne f'ia r'nduitu de la sorte, s'ne ésa alesu dlu Panoviciu, apoi cum se potea veni mai bine într'ajutoriu acelei sorti, de câtă s'ne f'ia acelu satel domniei sale în majoritate și dsa însu-si conducatoriu alegerii. Octroiulu despre crearea cercurilor de alegere dă aici bune prospecte pentru alegerea desmentiatulu domnu. — Apoi s'ne ne însemnămu bine, că la alegerea acestă a fostu și dlu redactoru Cristea și dlu parocu Boiu; cestu d'in urma a propus înca de la începutu, ca votarea s'ne f'ia nominală, ce înse nu s'ne primitu. După ce scrisese acum totu însulu pe câte o ședula numele aceluia, pe care cugeta a fi bunu de deputatu, dlu Boiu baga de sama, că ședulele n'ar fi tocmă uniforme, ci unele-su mai mari, altele mai mici, de aceea propune s'ne se adune decăndata tote ședulele scrise și s'ne se dea votantilor în mană altele albe, uniforme si totu însulu s'ne scria numele a dou'ă ora. Se face. Cu tote aceste alegatorii remanu constanti și d'in scrutiniu resulta, că alesulu cercului Resinari este binemeritatu nostru barbatu, dlu protopopu Ioane Hania, carele nici n'au esitu la loculu alegerii. Dlu Boiu nu si-crede ochiloru, pretinde s'ne se mai numere o dată voturile, înse rezultatulu si a dou'ă ora e totu acelu-si. Dlu redactoru Cristea, des' mireanu, a votatu aici cu preotii și pe joi'a viitoria audim, că va votă în Salisce cu mireni. Ce s'ne i-faci, nu totu omulu i-e dată a fi preotu-mireanu!

Onore preotiloru, cari sciu cu atâtă demnitate sustien' și pune în lucrare liber'a lor vointia și conștiință!

Multe pote saferi poporulu romanu d'in Marmati'a. Poporatiunea comitatulu standu d'in 203,000 suflete, romanii cu rusii facu 170,000, și toti acesti-a se condou prin o mană de unguni, cari, cu indigeni cu straini cu totu, abia facu o sumulția de 12 mii suflete. Pentru caracterizarea situațiunei, vomu aminti următoriele:

Romanii dedura și dau și asta-di atâtă dovada de toleranță, câtă nici candu li-au venit în minte a esamina pre cutare șolgabirou alu lor ungunu, unde e nascutu, și de unde au venit, ci totu-de-un'a l'au onoratu ca pre unu frate și patriotu.

Se scie de comunu, cumcă în Marmati'a înteligința romană civilă, mai alesu în centrulu Sigetu, în ante de astă cu 3-4 ani, abia se află cu lamp'a lui Diogene, — cu atâtă mai binevenită ne-a fostu dara sosirea în midloculu nostru a dlu sinefu de telegrafu, Ioane Bistrianu.

Acestu domnu cu unu caracteru nepotatu, cu o logia sanctosă, sinceru într'ă marginile cuventiei, patriotu adevăratu, și osebitu amicu alu dreptății și adevorului, prin modestă sa portare, ce a documentatu facia cu tote natiunitățile, si-a castigatu în scurtu tempu simpatiele cele mai caldușe ale totoror barbatoru bravi d'in comitatu.

Dorere înse, că chiar' virtutea lui cea mai eminentă, adeca partinirea dreptății și adevorului, lu-facura odiosu la unii unguni d'in capulu comitatulu; acesti corifei, conjurati spre apesarea și înadusirea a totu ce nu e magiaru, de 2 ani lucra si machinedia spre departarea dlu Bistrianu d'in midloculu nostru.

Uneltirile inimicilor natiunii romane au triumfat, inimici, dieu, că-ci si orbulu se va convinge, cum-că transferă fără nici unu motivu basatu pe dreptate a dlu Bistrianu d'in Sigetulu Marmatiei, ca centru alu romanimeii maramuresiene, este o lovitura durerosă pentru vietia socială a totoror romanilor d'in comitatu.

D'in acestu incidentu tristu pentru noi Romanii d'in Maramuresiu, ne întămu modestă întrebare cătra toti aceli domni a totu poternice și stapani ai nostri d'in capulu comitatulu, cari, luandu-si refugiu la marsiavă carare a denuncierii pre la locurile mai înalte, au conferitu spre transferărea dlu Bistrianu d'in Marmati'a la Székszard, s'ne spună: Fost'au dora dlu Bistrianu neglijentu în ducerea oficiulu s'ne conștiințos; casinat'au cui-va dauna prin nepriceperea auoi-a d'iu cele 6 limbe, între cari si magiar'a, a caroru procepero se pretinde de la unu telesgrafistu în grabulu pretinsu alu perfectiunei; comisac ce-va crima de perfidia, prin care ar' merită transferărea acelu ca pedepsă; s'ne dora numai împregiurarea, că si-a iubit în ar' dora limb'a și natiunea ca unu romanu adevăratu, și fostu motivulu, care v'ă îndemnatu la procedur'a, a carei urmări triste a înfaptu un'a sagetă durerosă în sinulu fia-carii romanu binesentitoriu d'in Maramuresiu?

Mai multi romani.

Natiunitățile în Ungari'a *)

Si slavii de sudu (iugo-slavii.)

IV.

Dacă Ungari'a ar' stabili cu Rusi'a la Constantinopole, nu o luptă de influință sterpă și intaritoră, ci o rivalitate generosă și fecundă, întrecendu-se care de care s'ne faca mai multe servicii raialiloru, Ungari'a va învinge negresitu în acestu concursu, alu carui primiu aru fi recunoscinti'a unui poporu nefericitu și care nu merita acestă sorte.**) Mai antău aru gasi unu midlocu sicuru, neimputabile și rapede în dezvoltarea intelectuală și materială a Croatiei satisfăcute, care aru deveni unu focariu trimetiendu luminele sale pe ori unde se vorbește limb'a Slava. Alu doilea, planulu, care are mai multi aderinti la sudulu Dunarii, este acelu, ce consta a fundă o poternică federatiune prin unirea Unguriloru și Romaniloru. Alu treilea, apropiarea, otarele comune, Dunarea și Sav'a, facu s'ne se nasca necesități geografice, de cari este imposibilă a nu le țien'ă sema. În fine, cuventu mai tare de câtă tote celelalte, Ungari'a repesinta libertatea, și Rusi'a despotismulu. Geniulu

*) A se ved' nr. tr.

**) Nu credem, că s'ne profite de înteleptele consilii ale anatorulu Ungurii, alu caroru spiritulu de dominațiune caută s'ne c'ntropresca pe fratii nostri d'in Transilvania, și cari n'au cedatu de câtă de nevoia înaintea justoloru cereri ale Croatoru, noi trebuie s'ne ne apropiăm frumosulu rolulu, ce d. de Laveleye reseră Magiariloru, că-ci, pe langa interesulu generalu de a pregăti emanciparea gradată a poporatiunilor d'in Turci'a, avomu unu interesu, care ne atinge mai de aproape: acelu de a dezvoltă progresulu civilizațiunii la fratii nostri Macedoneni de peste Dunare, facendu d'intr'insii o poporatiune importantă, care s'ne se țina în sema de diplomatia în orice eventualitate. Noi vomu reusi multu mai lesne de câtă Ungurii în asta linia de purtare: afara de suvenirele unui trecut gloriosu, care ne lega cu vecinii nostri de d'incolo de Dunare, amu fostu totu-de-un'a în cele mai amicale relațiuni cu d'insii, și nici o dată n'au avutu a se plange, ca fratii lor d'in Ungari'a, de tendințe egoiste de predominare d'in partea noastră. Cimentandu legăturile ce ne unesc cu poporatiunile crestine d'in Turci'a, cari au acelu-si sorte cu noi, le vomu pregăti la o resistință energetică contr'ă pretentiunilor ungunesci, în eventualitatea caderii imperiulu otomanu, că-ci nu trebuie s'ne uităm, Ungurii voru caută, chiaru în confederarea, de care vorbește autarele, s'ne înlocuesca în faptu domniea Turciloru în Oriente.

Not'a traducatorulu.

*) T. Cipariu, Acte și Fragm. p. 96.

**) Clainu la Laurianu, Instrucțiunea publică, 1861, pag. 112.

Slaviloru i-impinge câtra institutiuni republicane, comuniste, federative, câtra autonomii locale, si daca pana acum au fostu pretutindeni impilati, caus'a este tocmai, câ n'au avutu o unire strinsa între dînsii. Rusi'a d'in contra este modelulu celu mai deseversitu alu centralisării puse in serviciulu despotismului. De ace'a candu Petru celu Mare a introdusu acestu regime in imperiulu sêu, l'a imprumutatu nu de la traditiunile rasei Slave, ci de la esemplele regatelor latine, si prin midiloculu Germaniloru lu-a aplicatu si succesorii sêi lau mantienutu. Numai daru in lipsa de alti aliatii si uitandu nisee antipatie naturali, sau intorsu Iugo-Slavii câtra Rusi'a. Daca Ungari'a li-ar intinde o mana fratiesca, aru accepta-o cu fericire, câ-ci aru gasi la d'ins'a cemplulu institutiuniloru ce le convinu si libertatiloru, la cari aspira. Aceste poporatiuni au nutritu totu-d'auru in privintia Rusiei o neincerdere instinctiva. La Belgradu, amu constatatu-o in cele mai inalte regiuni, si a trebuitu politic'a ostile a puteriloru ocidentali, ca sê fia unu momentu uitata. De ne vomu aduce aminte de program'a reformelor cerute de Croati'a la 1848, vomu marturi negresitu, câ acêsta tiera nu prea cerea tocmai regimelul muscalescu.

Daru nu s'ar superâ ore Rusi'a de nou'a atitudine, ce ar luâ Ungari'a? Negresitu, daca Maghiarii aru vol sê infinda infimtia, sêu otarele lor cu armele in mana, dupa cum faceau vechii lor regi, este probabile, câ n'aru isbuti. Dar, cine le-aru potè gasi galceva, daca dau sati-facere Croatiloru, si daca lucreza langa Rusi'a, la triumfulu causei, pentru care s'a constituitu ca in sa si apratoria? Eu sunt d'in cei ce credu, câ unu mare viitoriu este rezervatu Rusiei, dar nu in partea Europei. Este de interesulu omenirii, ori-ce aru crede Anglii, ca Rusi'a sê inainteze in regiunile necoluite ale Tatariei, sê fecundeze bogatulu basinu alu Amurulu, pe alu Syr-Dariei, chiaru Bukhara, pe care o cuprinsu, si centrulu continentului asiaticu. Fâra a se spariâ de fantasm'a panslavismului, fâra a se ocupâ de a mantieni ecilibru poderiloru, care indata, prin poterca lucrurilor, va fi numai unu suveniru istoricu, si considerandu numai interesulu generale alu civilizatiunii, pote cine-va afirmâ, credu, câ Turci'a Europei nu trebuie sê cada in manele Rusiei. Necesitatile geografice aru obligâ-o sê si anesceze Ungari'a si Romani'a. Aru trebui daru sê supuna unui regime autocraticu, legitiu pote d'incolo de Prutu, pentru câ este necesariu acolo, nisee poporatiuni mature pentru libertate. De aci ar' resultâ o lupta de morte, care ar' s'gudu imperiulu rusu, sêu care l'aru impinge la aplicarea mesurorulu rigurose, sub cari geme Polonia. La tierruri Dunarii ar' gasi o Lombardia. — Ca pentru vechi'a Austri'a, intinderea teritoriului ar' fi o cauza de slabitiune pentru d'ins'a, de ruina pentru supusii sêi, doliu pentru omenire. — Daca Rusi'a vre sê merge pe urmele noiei sale aliata, Uniunea americana, sê trimeta ca acêst'a soldatii pe la casele lor, sê destepete prin instructiune activitatea toturoru, sê cultive roitoriele pustie ale teritoriului sêu. Eta misiunea s'a, si n'ar potè-o implini intindindu-se pana la Bosforu. Sê se dec peinsul'a transdubiana Iugo-Slaviloru*), acêst'a este solutiunea cestiunii Orientului, ce o potu primi Franci'a Angli'a, Austri'a, si chiar Prusi'a dlui Bismark.

Ungari'a nu pote remanê indiferente la acêst'a mare miscare, care se severiesce la otarulu sêu, si care interesa la unu asiâ de inaltu gradu mai multe provincie ale sale. Dar' ce va face ore? Aretâ-i-se-va ostile, cum a urmatu pana aci? Nu va reesi sê impedece triumfulu finale alu acesteia miscâri, ci si-va alienâ Slavii sêi, cari nu voru asteptâ de câtu ocaziunea de a se uni cu fratii lor de d'incolo de Sav'a, fia chiar' cu sprijinulu Rusiei. Ca sê evite acêst'a funesta estremitate, Ungari'a este obligata, fâra voia ei pote, a favorisâ miscar'a nationala a Slaviloru meridionali, mai antâiu in Croati'a si apoi d'incolo de Dunare. Dar' fi-va ca ore atunci nevoita a neohidni pe guvernulu turescu si a impinge la revolta pe supusii lui crestini? Nici de cum. Este destulu sê inlesnesca mai multu acestoru elemente civilizatiunea, instructiunea, cârtile, câile ferate si cunoscintele practice, cari facu munc'a mai fructuosa. — Ce'a ce asigura emanciparea acestoru poporatiuni, este câ caus'a lor se confunda cu ce'a a civilizatiunii moderne, si ar' trebui sê nimiesca cine-va pe acêst'a, pentru ca sê mantiena impilarea lor.

Ungari'a cauta sê parasesca vechi'a politica a Austriei, care fû multu tempu si ace'a a Angliei, si care consista a comprimâ dezvoltarea raialeloru Turciei, ca sê evite dislocarea imperiului otomanu. Acêst'a politica, la care Lordu Palmerston si Lordu Stratford de Redcliff s'au devotatu cu o energia si o obstinare necomparabile, este adi condemnata de toti omenii de statu angli, cari sciû sê prevêda viitorulu.

*) Suntemu incredintiati, câ d. Laveleye n'ar' fi ajunsu la acêst'a solutiune, de ar' fi cunoscutu bine poporatiunile Turciei, ca pe ale Austriei; si câ ar' fi respectatu cele-alte nationalitâti d'in imperiulu otomanu. Traducatoriulu.

si de toti caletorii, cari au visitatu de curendu aceste locuri. Ministrulu afaceriloru straine alu Marii-Britanie resumâ odata in modulu celu mai limpede ideiele, ce nu voru intardiâ sê prevaleze in privintia acêst'a in Angli'a. „Numi-potu esplicâ de câtu prin imperiulu, ce esereita vechiele traditiuni diplomatice, otarirea vechiloru nostri barbati de statu de a spriginî totu deun'a pe Turci, si candu mergu bine si candu facu gresiele. Ne facemu inemice rasele, cari peste pucinu voru domni in Oriinte. CREDU, câ oprimu astu-felu progresulu acestoru tiera, a caroru ameliorare ne-ar' profitâ noue, cari suntemu mari comercianti, mai multu de câtu ori cari alte tiera. Mi-este cu neputintia a vedè avantajulu actualu sêu viitoriu ce potemu trage d'in portarea nostra.“ Nu voiu insistâ a supr'a acestui punctu, pe care d. Sant-Marc Girardin lu-a dezvoltatu in Revista cu ostralucire si o abundantia de informatiuni, cari ne dispensa de a mai adaoge ce-va.

Voiescu numai sê conchidu, câ in cestiunea Oriintelui Rusi'a este singur'a putere, a carii politica a fostu inteligente, constanta, prevedictoria, si, pentru ce sê n'o spunemu? umana. Se va obiectâ, câ nu erâ desinteresata. O primescu, dara acusanu scopurile sale ambitiose, crede ore cine-va, câ sterge suveniru serviciiloru, ce a facutu ea? Rusi'a tramite Serbiloru, Bulgariiloru, Bosniaciloru, Montenegriniloru, suscripiuni ca sê se zidesca biserice si sê se fundeze scole, câti pentru bibliotecu, vase sacre, ornamente pentru serbarea cultului. Imperates'a sustiene o scola de fete la Savayero; candu raialele sunt victimele unei nedreptâti prè mari, imperatulu reclama pentru d'insii. Astu-felu dar, pe candu cele-l-alte poteri comprimâ, pre cumu o spune lordu Stanley, sborulu poporatiuniloru iugo-slave, Rusi'a lu-favoreza incuragiandu totu progresule civilizatiunii. Si se mai mira cine-va, câ ele se areta recunoscutorie Rusiei, pe candu n'au incredere in Franci'a si in Angli'a, si detesteza pe Austri'a! Unu copila are doi protectori; unulu lu-mustra aspru si lu-tiene in miseria si in ignorantia; celu-l-altu lu-mangaia, lu-invetia si se silesce a face d'intr'insulu unu omu. Aveti ore dreptu a ve superâ, candu va fugi de celu d'antâiu si se va apropiâ de celu de alu dnoieca? Diplomati'a face tocmai cea ce trebue, ca sê se ivesca panslavismulu, si candu se areta, lu-acopere de injurie si de blasteme, cea ce es-aspera reulu fâra a lu vindecâ. Desfiintiati causele si reulu va perî.

„Rom.“

Emile de Laveleye.

(Va urmâ.)

Impartesîmu numele asesoriloru si oficialiloru denumiti mai de curendu la tribunalele urbariali infintiate in Transilvani'a:

I. La tribunalulu urbarialu d'in Clusiu.

- 1) Alesandru Halmágyi, asesore
- 2) Iosifu Pintye, „
- 3) Carolu Veres, „
- 4) Vasiliu Ranta, suplentu,
- 5) Adolf Márk (fostu honvedu), oficialu.

II. La Muresiu-Osiorheiu.

- 1) Albertu Tamási, asesore,
- 2) Mihaile Orbonasiu, „
- 3) Iosifu Gyárfás, „
- 4) Vasiliu Popu Harsianu, suplentu,
- 5) Antoniu Filep, oficialu.

III. La Udvarheliu.

- 1) Mihaiu Jánosi, asesore,
- 2) Adalbertu Török, „
- 3) Iosifu Miklósi, „
- 4) Franciscu Illyés, suplentu,
- 5) Béla Kövi (fostu honvedu), oficialu.

IV. La Seps-Szt. Georgiu.

- 1) Ignatiu Bruszt, asesore,
- 2) Iosifu Nesztor, „
- 3) I. Szentiványi, „
- 4) Ioane Szacsyay, suplentu,
- 5) Ioane Kiss, oficialu.

V. La Fogarasiu.

- 1) Carolu Bisztrai, asesore,
- 2) Iosifu Siulutiu, „
- 3) Gregoriu Maieru, suplentu,
- 4) Ioane Ivánovics, oficialu.

VI. La Deva.

- 1) Ladislau Szilvási, asesore
- 2) Dionisie Siulutiu „
- 3) Georgiu Wilhelm „
- 4) Georgiu Lázár, suplentu.
- 5) Carolu Márkus, oficialu.

VII. La Aiudu.

- 1) Daniele Török, asesore
- 2) Carolu Mátéfi, „
- 3) Iosifu László, „

- 4) Simone Horvát, suplentu,
- 5) B. Zoltanu Apor, oficialu.

VIII. La Desiu.

- 1) Franciscu Mihály, asesore
- 2) Emericu Uráyi, „
- 3) Iacobu Mezey, „
- 4) Franciscu Szabó, suplentu,
- 5) Iosifu Qvárdásoni, oficialu.

ROMANIA.

MESAGIELE

de deschiderea corpuriloru legiutorie in sesiune extraordinaria.

Domniloru Senatori!

V'amu convocatu asta-di la 2 septemvre in sesiune extraordinaria atâtu in conformitatea literei Constitutiunei, care prin art. 95 cere in casu de disolvirea uneia d'in Adunâri, convocarea corpuriloru legiutorie in terminu de trei lune, câtu si spre a dà cestiunei câiloru ferate solutiunea, ce tier'a astepta cu nerabdare a vedè cu o di mai curendu.

Eu recomandu acestu importantu proiectu de lege la matur'a chibsuire a Senatului, si Damnedieu sê bine-cuvinteze lucrârile dloru Vostre.

Sesiunea cstraordinaria a Senatului este deschisa.

CAROLU.

I. C. Bratianu, Ant. I. Arionu, D. Gusti, P. Donici.

Domniloru Deputati!

In urm'a disolutiunii Senatului si in conformitatea literei Constitutiunei, Eu amu convocatu pe celu nouu in termenulu prescisu prin art. 95 pentru adi, 2 septemvre.

Art. 81 d'in Constitutiune, cerendu ca de-odata cu Senatulul sê fia convocata si Adunarea Deputatiloru, dvostra ati fostu dar asemenea convocati in sesiune extraordinaria.

Pe langa cele-l-alte lucrâri remase d'in sesiunea trecuta veti avè a ve ocupâ in acêsta sesiune, dloru Deputati, si cu budgetulu pe 1869!

Ddiu sê bine-cuvinteze lucrârile dvostru. Sesiunea extraordinaria a Adunarei Deputatiloru este deschisa.

CAROLU.

I. C. Bratianu, Ant. I. Arionu, D. Gusti, P. Donici.

Varietâti.

** (Spre a asigurâ confiscatiunile diurnaleloru) directiunea politiei d'in Prag'a au propusu locutientiei, sê aviseze prin telegrafu pro judii cercuali, ca diurnalele espedate pe lini'a ferata sê le confiscu la curtea acelor linie. De acum inainte voru acceptâ gendarmi sosirea trásurei si voru confiscâ pachetele cu diurnale.

** (Securitatea publica.) Pandurii comitatului aradanu se voru provedè cu pusce noue si cu revolvere. — Dorimu numai, sê le manueze mai bine, de câtu soldatii de linia si de câtu pandurii comitatului temesianu, cari in locu sê pusce pre lotri, au puscatu pre conducatoriiloru lor, tierani romani de prin pregiuru.

** (Unu poetu vechiu romanu.) Cutare Ludovicu Eötvös produce in M. P. pre unu poetu vechiu romanu, cu numele Mihaiu Haliciu, nascutu in Caransebesiu, care s'a facutu memorabilu prin una poesia, in care salutandu in 1 iuniu 1674 pre Franciscu Pariz-Pápai, a datu espressionu simpatielorulu sale pentru natiunea magiara. Acêst'a poesia s'a tiparitu in Elveti'a. — Daca pretinsulu poetu romanu n'are altu meritu de câtu câ a simpatisatu cu natiunea magiara, care pre natiunea romana nu vre sê o recunosca ca ataro, atunci nu ne mirâmu, daca memori'a acelu poetu, cu privintia la noi romanii, zace in adenculu mormentului pentru vecii veciloru.

** (Tratare constitutiunala.) „Narodni Pokrok“, era a comisu in câte-va zile 20 deliecte de presa si una crima a lescoi maiestâti. Ala doile redactoru alu acestui diurnalu fû investigatu si arestatu tocmai in acelu momentu, candu pre antâiulu redactoru. Cerny lu-condamnara la 18 lune inchisore grea si 3000 fl amenda. — In adeveru sortea diurnalistiloru austriaci e de invidiatu.

** (Conjuratiunea contr'a lui Deák.) Tenerulu, care compusesu complotulu contr'a vietiei lui Deák, o inchisu intr' unu departimentu cu cei mai periculosi criminalisti. Cu tote acesteia bietai mame nu i-s'a concesu, sê cerceteze pre nenorocitululu sêu fiu.

** (Monumentulu unirei si adres'a comerciantiloru.) Israelitii d'in Romani'a au facutu o subscriptiune pentru a radica intr'unu locu a Romaniiei Monumentulu unirei. Unu numeru de 408 comercianti d'in Bucuresci au protestatu in contr'a acesteia initiative, luata de israeliti, si dîcu intr'o adresa trimisa la redactiunile mai multoru diurnare, câ nu vor primi nici odata ca altii decâtu Romanii se iee iniciativa pentru radicarea unui asemene monumentu.

** (Despre renuntierea Domnitoriului.) Mai multe foie straine au publicatu, câ Domnitoriulu Carolu I, are de cugetu o abdice. Se acceptase de multu o desmintire oficiala; „Romanulu“ combate toti articuli publicati in acêsta privintia si sfarsieste articululu sêu spunendu: „câ principelè Carolu are in vinele sale sango de a lui Fredericu celu Mare si alu Napoleoniloru si câ acesti-a preferu sê cada in lupta, decâtu sê

fa sustienutu de câtra inenicii natiunii lor, ca acesti-a nu se dau in laturi in dfile de pericle si d'in contra le infrunta si de aceea au ca traditiune in familiile lor de a primi câte unu ducatu, séu unu regatu cotropitu de strainu si a fondá apoi prin eroismulu si intieleginti'a lor unu imperiu."

** (Vocabulariu) italiano-romanu, francesco-romanu si romano-italiano-francescu cu trei tractate gramaticale si cu adaugerea numenilor proprie celor mai principale, prelucratu de G. L. Frollo, profesorul la gimnasiulu Carolu I. in Brail'a. Autorulu dîce in manifestulu séu: „Scopulu acestei opere a fostu de a facilitá Romanilor studiulu celor mai importante d'in limbele neo latine, si de a subministra filologilor straini ore-cari materialuri interesante pentru cercetárilor lor. Romanii sciu, cá nici unu vocabulariu n'au avutu pana acum pentru limb'a italiana. Ei sciu asemenea, cá lucrárilor lexicografice pe cari le posedu pentru limb'a francesa, sunt putine, incomplete si pline de galicisme. Prin urmare indresnescu a sperá, cá introitul meu vocabulariu va fi primitu cu bucuria, si cá Publiculu se va arétá indulgentu in ceea ce privesce defectele de cari n'asiu fi sciutu a me ferl." Conditu-nile abonamentului sunt aceste: Tota Oper'a va fi impartita in diece fascicule séu aproape, in 8^o mare, cu litero compacto si formandu impreuna trei mari volumuri. Fia-care fasciculu va cuprinde 160 pagini, si pretiulu va fi de 5 lei noi (2 fl. v. a.) Daca ore-care fasciculu va fi mai multu séu mai putinu voluminosu, pretiulu va fi maritu séu scadiutu in proportiune. Fia-care volumu constituindu o Opera deosebita, va fi liberu la ori-cine de a se retrage d'in abonamentu indata ce un'a séu alt'a d'in cele trei párti ale vocabulariului va fi complectata, séu chiaru de a se prenumera numai la a trei'a parte, fára de a fi obligatu sé cumpere pártile precedente. Subscierile se primescu la domiciliulu autoriului (Braila, Strada S. Arhangelu N-o. 2) si in Pest'a la librari'a lui Aigner et Rautmann. Cererile de abonamentu se facu, séu directu, séu printr'o scri-sore francata si insotita cu pretiulu fasciculelor ce voru fi deja publicate. La estrea antáiului fasciculu se va plati si pretiulu celui de alu doilea. Afara de acést'a nu se va cere de la abonati nici o alta anticipatiune. Atragemu atentiunea intielegintei romane la acestu opu de cea mai mare insemnetate.

** (Spriginirea artilor la magiari.) Foiele magiari nu se sfiescu a comunica venitul unei societáti teatrale d'in Harkány, care in decursulu intregi sesuni de scalde a castigatu tocmai 26 di donedicii si siese de cruceri.

** (Amvonulu) nrulu 18 pre 15—30 septemvre contine: Despre abnegare, predica de I. Murgu. — Despre lena, predica d'in scriptele repausatului L. Popu Munteanu. — Despre ucidere, predica d'in scriptele lui L. Popu Munteanu. — Cuventare funebre la ingroparea neuitatului mitropolitu Ales. Storca-Siulutiu. — Predica la mortu, d'in scriptele lui L. Popu Munteanu. — Imnulu meu de tote dilele cátra pré curat'a vergura Mari'a, poesia de I. Popfiu. — Miscelane.

** (Exprincipele Carageorgeviciu) si complici lui se voru confronta cu mai multi serbi arestati in Belgradu. Judeciulu criminalu alu cetatei Pest'a adeca raportá ministeriulu ung. de justitia, cá dupa ce exprincipele Carageorgeviciu si complici lui arestati in Pest'a nega, cá ar' fi complici la atentatulu comisu si respective la urdrea assassinarei d'in Topt-hider, este de lipsa ca sé se confrunte cu mai multi are stati

d'in Belgradu, si ministeriulu ung. de justitia a facutu cunoscutu, cá confrontárilor necesarie se voru face cu ajutoriulu judeciului d'in Semlinu.

** (Pertratáři finali publice.) Prototiscalulu trib. crimin. d'in Pest'a propuse adunarei generali a reprezentantiei cetatei, ca sé se enuncia publicitatea la pertratárilor finali in casuri criminali. Propunerea se va desbata in cea mai de aproape adunare generale a reprezentantiei cetatei si se spera, cá ea va fi primita.

** (Convorbiri literarie), nrulu 13 d'in 1 septemvre contine: Rienzi, tragedia in cinci acte (Urmare) de Bodnarescu — Cultur'a nazionale (Urmare), de Xenopolu. — Poesie: Isolarea d'in A. de Lamartine, de N. Schelitii.

** (Transilvani'a), nrulu 19 d'in 15 septemvre contine: Despre medicina cu respectu la poporulu romanescu (Continuare), de Dr. Vasiciu. — Archiv'a istorica a Romaniei (Fine.) — D'in actele societáti „Transilvani'a" (Fine). — Clio (Continuare). — Doncila, d'in baladele lui Alessandri. — Protocolulu siedintei ostraordinarie a comitet. asoc. trans. — Publicarea banilor incurasi la fondulu asociat. transilvane.

Sciri electrice.

Madridu, 16 septemvre. Imperatulu Napoleonu va conveni cu regin'a Spaniei in 18 l.c. in Biarritz ci in 19 in St. Sebastianu.

Parisi, 17 septemvre. In cercurile emigranti-lor spanioli se asepta una rescola noua in provinci'a Galici'a sub conducerea generalului Contreras.

Vien'a, 18 septemvre. Turcii concentreza in valea Pivei 18,000 soldati, pentru cá principele Muntenegrului face pregatiri de resboiu.

Vien'a, 18 septemvre. In caletori'a de prin Galiti'a maiestátilor lor voru fi insotite de principele Auersperg.

Vien'a, 18 septemvre. In suit'a imperatului se voru aflá: supremulu intendante alu curtii, principele Hohenlohe, directorulu cabinetului Braun si consiliariulu regimului Hoffmann.

Vien'a, 18 septemvre. Delegatiunile se voru intruni pre la midiloculu lui noemvre in Pest'a.

Berlinu, 18 septemvre. „Nord. Ztg." comunica una corespundintia d'in Flensburg, in urmarea carei-a una deputatiune daua a poporatiunei d'in pregiurulu opidului Hadersleben a cerutu audiintia la regele Prusiei. Presiedintele supremu a spusu deputatiunei, cá regele o va primi bucuros, deca vine sé lu-salute, ér' nu ca sé faca demonstratiune politica. In urmarea acést'a deputatiunea a renuntiatu de audiintia.

Londr'a, 18 septemvre. Tote foiele esplica cuventarea regelui d'in Prusi'a in modu binevoitoriu.

† CONSTANTINU NEGRUZZI

Dumineca in 25 augustu s'a sevirsitu d'in vietia cunoscutulu autoru natiunalu, Constantinu Negruzzi, in virsta de 60 ani, dupa lunge si grele suferintie.

Dupa ultim'a sa vointia inmormentarea s'a facutu, fára nici o pompa, cu simplicitatea pe care o iubise in tota viet'a sa, la biserica zidita de d'insulu in anulu 1839 pe mos'ta Trifescii-Vechi, judetiulu Iassi. Afara de famili'a reposatului barbatu si de cáti-va amici, numai locuitorii sateni au asistatu la ceremoni'a funebra. Audímu cá mormentu'l s'a in-cungiu ratu cu salci si lilieci si cá pe petr'a mormentala se graveza urmatoriele versuri ale sale:

„Eu nu am fostu ca altii; de-aceea 'n suferintia
Am potrecutu in lips'a placerilor lumesci,
Dar' eugetulu mi-spune cá n'oiu avé caintia
C'am fostu si eu unelta la rele omenesci."

Viet'a lui Constantinu Negruzzi nu se pote despartí de istori'a tierci d'in tempulu regeneratiunei incoce. Remasu fára parinti de la virst'a de siepte-spre-diece ani, elu si-straporta tota afectiunea asup'r'a patriei sale pentru regenerarea carei-a lucreza ca autoru si ca omu politicu. Pe scen'a politica elu apare ca deputatu la cea d'antái adunare, la infintierea regulamentulu organicu. Acolo, facundu opusciunea regimulu atunci in vigore, se lupta contra privilegioru de casta, pentru id'ca libertáti si-lu vedemu prigonitu si esilatu. De atunci, luandu parte activa la tote actele mari, cari s'au sevirsitu, elu figureza, mai fára intrerumpere, in viet'a politica a tierci, ocupandu pana la postulu celu mai inaltu. Cea de pe urma data lu-gasimu ca omu politicu in adunarea d'in 1862 in Bucuresci, intre deputatii cari voteza unirea definitiva a Principatelor. Dupa o vietia de munca si sacrificiuri, sdrobotu de sanetate, elu se retrage la betranetie in viet'a privata, bogata de merite, dar — ceea ce se vede raru — multu mai saracu de avere de cátu cum aparuse pe scen'a politica ca teneru plinu de sperantia in viitorulu patriei sale.

Scrierile lui Constantinu Negruzzi, cari cadu in cea mai mare parte in antái'a jumetate a vietiei sale, au contribuitu multu la desceptarea sentiului natiunalu si se distingiu prin iubirea patriei, idee originale si unu stilu frumosu si simplu. Aceste scrieri, forte pretiute de Romani, abid se mai gasescu inse, si publiculu este in dreptu a asepta o editiune noua si completa de la urmasii reposatului Constantinu Negruzzi.

Proprietariu, redactoru respunditoriu si editoriu:

ALESANDRU ROMANU.

Comunicatiunea drumurilor de feru.

Vien'a-Pest'a-Segedinu-Temisior'a-Baziasiu.	
De la Vien'a	pleca la 7 ore 45 min. dem. si la 8 ore — min. ser'a.
„ Pósiouu'	„ 10 „ 24 „ „ 10 „ 51 „ „
„ Neuhäusel	„ 1 „ 28 „ diu'a, „ 1 „ 54 „ nóptea
„ Pest'a	„ 5 „ 19 „ d. m. „ 6 „ 31 „ deman.
„ Czegléd	„ 7 „ 54 „ „ 9 „ 14 „ „
„ Segedinu	„ 12 „ 12 „ nóptea, 2 „ 55 „ dup. m.
„ Temisior'a	„ 3 „ 55 „ dem. „ 7 „ 47 „ „
„ Jasenov'a	„ 8 „ 4 „ *)
„ Biserica-Alba	„ 8 „ 40 „ „
Soscesc in Baziasiu	la 9 „ 10 „ „

*) De la Temisior'a la Baziasiu comunica numai odata.

Basiasiu-Temisior'a-Segedinu-Pest'a-Vien'a.	
De la Basiasiu	pleca la 5 ore 55 min. d. a.
„ Biserica-Alba	„ 6 „ 27 „ „
„ Jasenov'a	„ 7 „ 6 „ „
„ Temisior'a	„ 10 „ 40 „ ser'a si la 7 ore 25 min. dem
„ Segedinu	„ 2 „ 26 „ nóptea „ 12 „ 58 „ diu'a
„ Czegléd	„ 6 „ 35 „ dem. „ 6 „ 21 „ d. a.
„ Pest'a	„ 9 „ 55 „ „ 9 „ 30 „ sér'a
„ Neuhäusel	„ 1 „ 52 „ diu'a „ 1 „ 8 „ nópt.
„ Posiouu	„ 4 „ 48 „ d. a. „ 4 „ 12 „ dem.
Soscesc in Vien'a	la 6 „ 36 „ „ 6 „ — „ „

De la Oradea-Mare la Clusiu, pleca in tote dilele la 6 ore 30 minute dupa médiadi, soscesc in Clusiu la 1 ora 30 minute dupa médiadi. Cale de 19¹/₂ mile, tiene 18 ore 40 minute, costa 10 fl. 92 cr.

„ Clusiu la Oradea pleca in tote dilele la 12 ore diu'a, soscesc in Oradea la 6 ore 40 minute demaneti'a.

„ Aradu la Sibii (prin Dev'a) pleca in tote dilele, la 7 ore sér'a, soscesc in Sibii la 2 ore 15 minute nóptea. Cale are 34¹/₂ mile, tiene 31 ore 15 minute, costa 20 fl. 2 cr.

„ Sibii la Aradu (prin Dev'a) pleca in tote dilele la 7 ore sér'a, soscesc in Aradu la 1 ora 45 min. noptea.

„ Temisior'a la Sibii pleca in tote dilele la 6 ore deman. soscesc in Sibii la 1 ora 30 min. dupa médiadi. Cale de 36¹/₂ mile, tiene 31 ore 40 min., costa 20 fl. 44 cr.

„ Sibii la Temisior'a pleca in tote dilele la 12 ore diu'a, soscesc in Temisior'a la 7 ore 40 minute sér'a.

„ Temisior'a la Orsiova pleca luni-a, marti-a, joi-a, si sambet'a la 6 ore demaneti'a, soscesc in Orsiova la 6 ore deman. Cale de 26¹/₂ mile, tiene 24 ore, costa 14 fl. 98 cr.

„ Orsiova la Temisior'a pleca dominic'a marti-a, mercuri-a si vineric-a la 6 ore sér'a, soscesc in Temisior'a la 6 ore sér'a in diu'a urmatória.

Jasenov'a-Oraviti'a.	
De la Jasenov'a	pleca la 8 ore 30 minute demaneti'a.
„ Jam	„ 9 „ 12 „ „
„ Racasdia	„ 10 „ 12 „ „
Soscesc in Oraviti'a	la 10 „ 57 „ „

Oraviti'a-Jasenov'a.

De la Oraviti'a pleca la 4 ore — minute dupa médiadi.	
„ Racasdia	„ 4 „ 45 „ „
„ Jam	„ 5 „ 38 „ „
Soscesc in Jasenov'a	la 5 „ — „ „

Vien'a-Oradea-Mare.

De la Vien'a pleca la 8 ore — minute sér'a.	
„ Pest'a	„ 6 „ 35 „ deman.
„ Czegléd	„ 9 „ 27 „ „
„ Püspök-Ladány*)	„ 1 „ 58 „ dup. med.
Soscesc in Oradea	la 4 „ 38 „ „

*) Cale laterale duce la Dobritinu, unde soscesc la 3 ore dupa médiadi.

Oradea-Mare-Vien'a.

De la Oradea pleca la 10 ore 6 minute demaneti'a	
Soscesc in Püspök-Ladány*)	„ 12 „ 48 „ diu'a
„ Czegléd	„ 5 „ 41 „ sér'a
„ Pest'a	„ 8 „ 37 „ „
„ Vien'a	„ 6 „ — „ demaneti'a.

*) Cale laterale vine de la Dobritinu.

Vien'a-Arauu.	
De la Vien'a	pleca la 8 ore — minute sér'a.
„ Pest'a	„ 6 „ 25 „ deman.
„ Czegléd	„ 9 „ 47 „ „
„ Szolnocu	„ 11 „ 2 „ „
Soscesc in Aradu	la 5 „ — „ sér'a.

Aradu-Vien'a.	
De la Aradu	pleca la 10 ore 15 minute demaneti'a
„ Szolnocu	„ 4 „ 22 „ dupa médiadi.
Soscesc in Czegléd	la 5 „ 33 „ „
„ Pest'a	„ 8 „ 37 „ „
„ Vien'a	„ 6 „ — „ demaneti'a

Vien'a-Paris.	
De la Vien'a	pleca 4 ore 30 minute sér'a.
„ Salzburg	„ 1 „ — nóptea.
„ Monacu	„ 5 „ 45 deman.
„ Stuttgart	„ 11 „ 45 „ „
„ Mühlacker	„ 12 „ 55 diu'a.
„ Carlsruhe	„ 2 „ 10 dupa méd.
„ Strassburg	„ 5 „ 25 „ „
Soscesc in Paris	la 5 „ — demaneti'a.

Paris-Vien'a.	
De la Paris	pleca la 8 ore 35 minute sér'a.
„ Stassburg	„ 8 „ 57 „ dem.
„ Carlsruhe	„ 10 „ 40 „ „
„ Mühlacker	„ 12 „ — „ diu'a.
„ Stuttgart	„ 1 „ 20 „ dupa méd.
„ Monacu	„ 8 „ 30 „ sér'a.
„ Salzburg	„ 1 „ 30 „ nóptea.
Soscesc in Vien'a	la 9 „ 30 „ deman.

Comunicatiunea postelor.

De la Temisior'a la Aradu pleca in tote dilele la 6 ore dem. soscesc in A. la 11 ore 45 minute diu'a. Cale de 7 mile, tiene 5 ore 45 min., costa 3 fl. 8 cr.

„ Aradu la Temisior'a pleca in tote dilele la 2 ore dupa médiadi, soscesc la 7 ore 45 minute sér'a.

„ Sibii la Clusiu pleca in tote dilele, la 3 ore d. m. soscesc la 9 ore 20 min. deman. Cale de 21¹/₂ mile tiene 18 ore 20 min., costa 12 fl. 18 cr.

„ Clusiu la Sibii pleca in tote dilele la 5 ore dupa méd. soscesc la 11 ore 50 min. diu'a.

„ Sibii la Brasiovu pleca in tote dilele la 5 ore dupa méd. soscesc la 7 ore 25 min. deman. Cale de 18¹/₂ mile, tiene 14 ore 25 min., costa 10 fl. 36 cr.

„ Brasiovu la Sibii pleca in tote dilele la 7 ore sér'a, soscesc la 9 deman.

„ Sibii la Muresiu-Osiorheiu pleca luni-a, marti-a, vinori-a, si sambet'a la 7 ore sér'a, soscesc la 1 ora 5 min. d. m. Cale de 19¹/₂ mile, tiene 18 ore 5 min. costa 10 fl. 78 cr.

„ Muresiu-Osiorheiu la Sibii pleca luni-a, marti-a, mercuri-a si sambet'a la 8 ore deman. soscesc la 2 ore 35 min. noptea.